

Kommunikationsutskottet

Inför sommartid året runt

INLEDNING

Remiss

Inför sommartid året runt (MI 12/2019 rd): Ärendet har remitterats till utskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- initiativtagare Ville Niemelä
- initiativtagare Hanna-Kaisa Siekkinen
- enhetschef Maria Rautavirta, kommunikationsministeriet
- docent Arne Lowden, Stockholms universitet
- generalsekreterare Minttu Korsberg, Statens idrottsråd
- professor, neurolog Markku Partinen, Helsingin Uniklinikka
- expert Mikko Räsänen, Finlands näringsliv rf
- jurist Amanda Aalto, Finanssiala ry
- verkställande direktör Anna-Liisa Tarvainen, Trafikskyddet
- expert Raimo Tengvall, Trafikskyddet
- intressebevakningsdirektör Perttu Pyykkönen, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- docent Teemu Hartikainen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Ålands landskapsregering
- Suomen Latu ry.

MEDBORGARINITIATIVET

I medborgarinitiativet föreslås det att Finland ska fatta beslut om att Finlands permanenta tid är den nuvarande sommartiden. I medborgarinitiativet anses sommartid vara ett bättre alternativ än vintertid bland annat för att främja motion och trafiksäkerhet.

Betänkande KoUB 16/2022 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

(1) Utskottet välkomnar att medborgarinitiativet har lyft fram frågan om att slopa omställningen av klockorna och val av en permanent tid och gett utskottet möjlighet att bedöma konsekvenserna av att avstå från omställningen å ena sidan och val mellan sommartid och vintertid å andra sidan.

(2) Möjligheten för medborgarna att genom medborgarinitiativ lyfta upp frågor de finner angelägna på dagordningen kompletterar och stöder den representativa demokratin.

(3) Utskottet har tidigare behandlat frågan om att slopa tidsomställningen i sitt betänkande KoUB 19/2017 rd — MI 4/2017 rd.

Gällande reglering och nationellt handlingsutrymme

(4) Omställningen av klockorna till sommartid regleras i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/84/EG om bestämmelser beträffande sommartid. Enligt direktivet avses med sommartid den del av året under vilken klockan ställs fram med 60 minuter jämfört med resten av året. Sommartiden börjar i alla medlemsstater klockan 01.00 (GMT) den sista söndagen i mars och upphör klockan 01.00 (GMT) den sista söndagen i oktober. I Finland föreskrivs nationellt om den i direktivet förutsatta sommartiden i statsrådets förordning om sommartid (753/2001).

(5) Direktivets bestämmelser om omställning av klockor är tämligen entydiga. Enligt utskottets uppfattning ger direktivet således inte möjlighet att avstå från att ställa om klockorna genom ett nationellt beslut och ett slopande av omställningen förutsätter således i praktiken att sommartidsdirektivet upphävs.

(6) Europeiska kommissionen lade i september 2018 fram ett förslag om upphävande av sommartidsdirektivet och enligt erhållen utredning arbetade Finland aktivt för att förslaget skulle läggas fram och framskrida. Enligt utredning till utskottet har behandlingen av kommissionens förslag dock tills vidare inte framskridit på EU-nivå och det är inte känt att ärendet kommer att tas upp till behandling heller våren 2023 under det svenska ordförandeskapet.

Utskottets slutsatser

(7) Kommunikationsutskottet förhåller sig utifrån erhållen utredning mycket positivt till att tidsomställningen slopas. Sakkunniga har i samband med behandlingen av ärendet tämligen enhälligt lyft fram att förfarandet medför mer olägenheter än fördelar.

(8) Eftersom direktivet i fråga likväl föreskriver om omställning av klockor på så sätt att ingen enskild medlemsstat självständigt kan besluta i frågan, kan kommunikationsutskottet inte i detta skede ställa sig bakom ett godkännande av medborgarinitiativet, eller av förslaget i initiativet om att övergå till bestående sommartid.

(9) Utskottet vill betona att statsrådet fortfarande bör bedriva aktiv påverkan på EU-nivå så att sommartidsdirektivets tvingande bestämmelse om omställning av klockor kan upphävas.

Betänkande KoUB 16/2022 rd

(10) Om sommartidsdirektivet upphävs, beslutar varje medlemsstat i Europeiska unionen i princip självständigt om sina val av varaktig tid. I sakkunnigyttrandena har det dock ansetts viktigt att tidsskillnaden mellan Finland och grannländerna och Centraleuropa inte ökar, och en eventuell splittring av EU:s tidszoner har likaså ansetts mycket önskad.

(11) Utskottet betonar därför att valet av permanent tid kräver samordning mellan EU:s medlemsstater. Utskottet välkomnar att kommunikationsministeriet enligt erhållen utredning redan har diskuterat metoder för att samordna valen i fråga om varaktig tid mellan de nordiska och de baltiska länderna. Utskottet betonar att det är nödvändigt att fortsätta diskussionerna om samordning mellan medlemsstaterna på EU-nivå.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen förkastar förslaget i medborgarinitiativ MI 12/2019 rd.

Helsingfors 16.11.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Suna Kymäläinen sd
vice ordförande Ari Torniainen cent
medlem Heikki Autto saml
medlem Sandra Bergqvist sv
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Juho Kautto vänst
medlem Jouni Kotiaho saf
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Joonas Könttä cent
medlem Sheikki Laakso saf
medlem Jenni Pitko gröna
medlem Paula Werning sd.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.